

ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ ПОКАЗНИКІВ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Анотація. У тезах досліджено головні показники експортної та імпоротної діяльності України. Виявлено, що в умовах сьогодення роль України у світовому торговому просторі залишається незначною. Україна була й залишається так званим «сировинним придатком» для багатьох держав світу, при цьому вона не в змозі вийти на високотехнологічні світові ринки зі своїми товарами

Ключові слова: експорт; імпорт; зовнішня торгівля; сальдо торговельного балансу.

RESEARCH OF DYNAMICS OF FOREIGN TRADE INDICATORS OF UKRAINE

Abstract. The main indicators of export and import activity of Ukraine are investigated in the article. It was found that in today's conditions the role of Ukraine in the world trade space remains insignificant. Ukraine has been and remains a so-called "raw material appendage" for many countries around the world, and it is unable to enter high-tech world markets with its goods.

Keywords: export; imports; foreign trade; trade balance.

Під зовнішньою торгівлею розуміють специфічний сектор економіки певної країни, головними учасниками якого є будь-які підприємницькі структури, які безпосередньо пов'язані з реалізацією певних товарів чи послуг на зарубіжних ринках і частини зарубіжного товару на національному ринку [1-2].

Україна відіграє чималу роль на міжнародному економічному ринку – вона є водночас як експортером так і імпортером багатьох товарів та послуг [рис. 1].

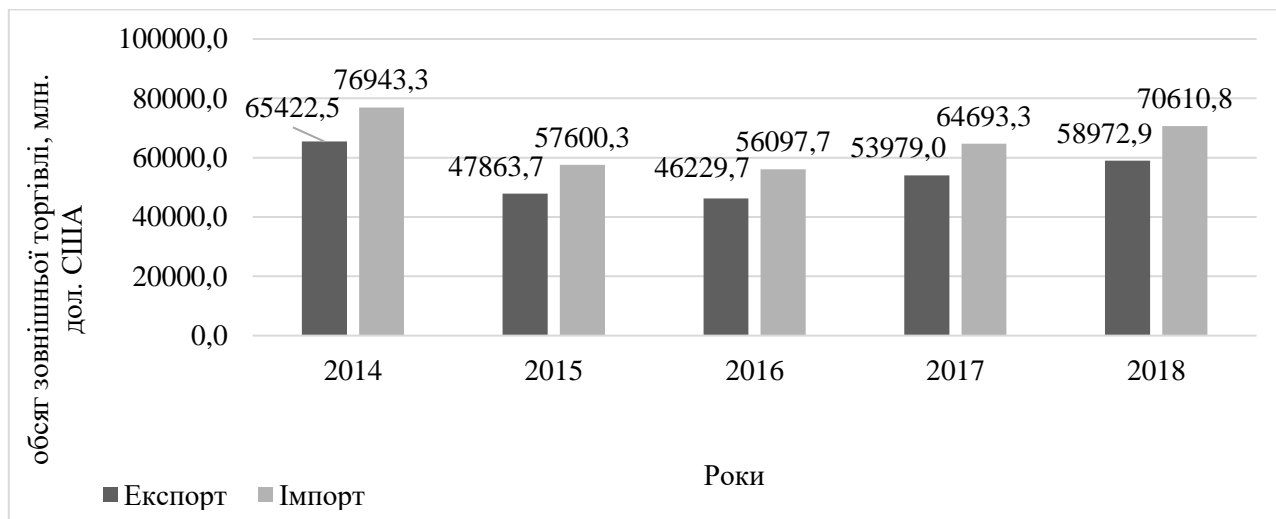

Рис. 1. Динаміка показників зовнішньої торгівлі України

Складено автором за [3 - 4]

З рис. 1 видно, що зовнішня торгівля України, впродовж 2014 – 2018 рр. має негативні тенденції – імпорт переважає над експортом. Так, у період з 2014 до 2018 рр. обсяг експорту знизився на 6449,6 млн. дол. США, а імпорт – знизився на 6362,5 млн. дол. США.

У процесі дослідження, за статистичними даними була розрахована динаміка сальдо торговельного балансу України, яка показала, що нашій державі властиве негативне сальдо торгового балансу. Так, у 2014 році сальдо торгового балансу України склало -11529,8 млн. дол. США, а в 2018 році ситуація ще більше погіршилася -11637,9 млн. дол. США [табл. 1].

Негативні тенденції у зовнішньоекономічній діяльності України пов'язані з: спадом українського виробництва у 2014 – 2016 рр.; трикратною девальвацією гривні; військовий конфлікт на території держави, її економічна та політична нестабільність.

Таблиця 1

Динаміка показників зовнішньої торгівлі України (Складено автором за [3-4])

Рік	Експорт	Імпорт	Сальдо торговельного балансу
2014	65422,5	76943,3	-11520,8
2015	47863,7	57600,3	-9736,6
2016	46229,7	56097,7	-9868,0
2017	53979	64693,3	-10714,3
2018	58972,9	70610,8	-11637,9

За географічною структурою зовнішньої торгівлі України, основним торговими партнерами України впродовж 2014 – 2018 рр. були: країни СНД, Європа, Країни Європейського Союзу, Азія, Африка, Америка, а також незначна частка припала на Австралію і Океанію.

Таким чином, з аналізу статистичних даних, можна дійти висновку, що в умовах сьогодення роль України у світовому торговому просторі залишається незначною. Україна була й залишається так званим «сировинним придатком» для багатьох держав світу, при цьому вона не в змозі вийти на високотехнологічні світові ринки зі своїми товарами [5 - 6].

Для зменшення впливу світової кризи на економіку України та її зовнішню торгівлю потрібні політична воля, узгодженість дій влади, бізнесу та суспільства в цілому. Процес формування зовнішньоторговельного балансу України, зіставлення експортного потенціалу національної економіки та потреб в імпортних надходженнях потребують пильної уваги, постійного дослідження чинників і шляхів найменш болісного виходу із кризи та забезпечення наступного ефективного зростання.

Незважаючи на значне зменшення обсягів експорту та імпорту, за останні роки склалися в цілому позитивні «стартові умови» для формування нової географічної і товарної структури зовнішньої торгівлі України, яка б відповідала стратегічним цілям нашої країни та сьогоdnішнім реаліям. Реалізація цих потенційних можливостей буде залежати, перш за все, від внутрішніх процесів, що відбуватимуться в нашій державі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кісельов А. П. Основи бізнесу. Київ: Вища школа, 1997. 191 с.
2. Вишинська Т. Л., Генералов О. В., Севрук І. М. Сучасний стан зовнішньої торгівлі товарами в Україні. Економічні науки, 2015. № 3 (38). С. 41 – 45.
3. Державний комітет статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 26.10.2021).
4. Жук І. М. Статистичний щорічник України за 2014 рік. Державна служба статистики України, 2015. С. 585.
5. Вернер І. Є. Статистичний щорічник України за 2018 рік. Державна служба статистики України, 2019. С. 481.
6. Мазаракі А. А., Мельник Т. М. Регуляторна політика у сфері зовнішньої торгівлі: монографія. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. 470 с.

Мельниченко Софія Геннадіївна, здобувачка ступеня доктора філософії першого року навчання, асистентка кафедри водних біоресурсів та аквакультури, Херсонський державний аграрно-економічний університет, м. Херсон, sofiya.melnichenko.98@gmail.com.

Sofia Melnychenko, the first year study postgraduate student for the Ph.D degree, assistant of the department of aquatic bioresources and aquaculture, Kherson State Agrarian and Economic University, Kherson, sofiya.melnichenko.98@gmail.com.